

[Paabøl.]

Staten skal med andre ord forholde sig neutral. Det er for øvrigt et synspunkt, der rækker vidt. Statsanstalten for livsforsikring har stadig skatteprivilegier, uanset at den konkurrerer på livet løs med private livsforsikringselskaber.

Jeg har ved flere lejligheder her i salen efterlyst en løsning på dette spørgsmål, og den højtærede statsminister har flere gange som finansminister lovet at tage spørgsmålet op, uden at det dog er sket. Om staten får flere penge i kassen, er i denne forbindelse helt uden betydning. De kooperativ virksomheder har mange muligheder for at smyge grimen af sig, det var det ærede medlem hr. Hans R. Knudsen også inde på. De vil i højere grad kunne gå over til at konkurrere ved at sætte priserne ned, de kan lade være med at lave noget overskud, og de kan gå over til at give rabat i stedet for dividende.

Det forekommer mig, at det ærede medlem hr. Hans R. Knudsen ikke var helt klar over forskellen på rabat og dividende. Rabat er en prisreduktion, som ydes på grundlag af et endeligt tilsagn, der gives i forbindelse med købet, og det er i dag fradragsberettiget, hvad enten det er en brugsforening eller en købmand, der giver denne rabat. Dividenden er en udlodning af indtjent overskud, som først finder sted, når årets overskud gøres op, og den kan ikke fradrages. Det er imidlertid rigtigt, som jeg også forstod ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Hans R. Knudsen, mente, at det er et spørgsmål, som er af forholdsvis underordnet betydning. Hvad definitionen angår, er sagen klar. Realiteten er, at f. eks. Hovestadens Brugsforening, der, så vidt jeg ved, i en årrække har givet 4 pct. i dividende, meget vel kan sige, at den for det kommende år vil give en prisreduktion på 4 pct. af det samlede indkøb, og hvis der foreligger et sådant forhåndstilsagn, forvandles dividenden pludselig til rabat, og så gør det ingen forskel, om denne rabat udbetales straks i forbindelse med varekøbet eller senere, ved årets udgang, når der blot foreligger forhåndstilsagn om det. Der er end ikke noget som helst i vejen for, at vedkommende brugsforening kan tilbageholde beløbet, godskrive kunden for denne rabat

og beholde pengene at arbejde med som et kapitalindestående for kunden.

I øvrigt er der den forskel på brugsforeningerne og de kooperative salgsforeninger og produktionsforeninger, at den dividende, som udbetales i en brugsforening, ikke bliver beskattet hos modtageren. Den betragtes som et sparet forbrug på samme måde, som man, når man lejer et værelse ud til en logerende, ikke skal svare skat af det beløb, man får ind, fordi det betragtes som en sparet huslejeudgift. Den dividende, man får i en brugsforening, betragtes som sparet husholdningsudgift og beskattes ikke, men den dividende, som udbetales i en salgs- eller produktionsforening eller en af landbrugets indkøbsforeninger, bliver beskattet hos modtageren. Derfor er der altså en principiel forskel på brugsforeningerne på den ene side og de andre kooperative foreninger på den anden side, en forskel, som også har givet sig udtryk i et forsøg på en løsning fra en embedsmand i en tidligere brugsforeningskommission, således at dividenden skulle kunne trækkes fra det ene sted og ikke det andet.

I salgs- og produktionsforeninger er der tale om en egentlig dobbeltbeskatning, og hvis aktieselskaberne blev fritaget for at betale skat fuldt ud af det overskud, de udlodder, ville den logiske konsekvens naturligvis være, at så skulle den dividende, man får udbetalt i en produktionsforening, som kom til beskatning hos modtageren, også fuldt ud kunne fradrages; men sådan er det ikke. Et aktieselskab kan ikke fradrage den del af udbyttet, der udloddes, i sin skattepligtige indkomst, bortset fra den meget snævre margen, som indrømmes nu ved det foreslåede fradrag på 2½ pct.

Nu er spørgsmålet om beskatningsforholdet kun en del af hele problemet omkring Kooperationen. Det er lige så vigtigt, at Kooperationens næringsretlige privilegier i sammenligning med den private købmand tages op til behandling. Hovedstadens Brugsforening kan lade den ene butik skyde op ved siden af den anden i kraft af det næringsretlige privilegium, den har. Private købmænd kan kun have ét udsalg i kommunen.

Når spørgsmålet om Kooperationens beskatning nu udskydes, ville vi have fundet det naturligt, at reglerne blev taget ud af